

ΨΕΥΤΙΚΑ ΔΙΛΗΜΜΑΤΑ ΚΑΙ ΠΑΡΑΔΟΞΕΣ ΛΥΣΕΙΣ

Ο γνωστός οικονομολόγος Πωλ Κρούγκμαν περιγράφει γλαφυρά το Δ.Ν.Τ. για την παρέμβασή του στην Αργεντινή, παρομοιάζοντάς το με «τους γιατρούς του Μεσαίωνα που επέμεναν να προκαλούν αιμορραγία στους ασθενείς τους και επαναλάμβαναν τη διαδικασία αυτή, όταν η απώλεια αίματος επιδείνωνε την κατάστασή τους».

Ακριβώς ίδια μοιάζει μετά από μία δεκαετία η συνταγή της ελληνικής κυβέρνησης και της Τρόικας για την Ελλάδα. Η χώρα αιμορραγεί οικονομικά και ψυχολογικά, αλλά δεν θα αφεθεί ολοκληρωτικά στην τύχη της, πριν οι μεγάλοι χρηματοπιστωτικοί κύκλοι διασφαλίσουν ότι θα έχουν τις ελάχιστες δυνατές ζημιές από την χρεοκοπία της.

Η χθεσινή απόφαση του Eurogroup να αναβάλλει την εκταμίευση της «πολυπόθητης» 6^{ης} δόσης έχει σημάνει «συναγερμό», τόσο στην ελληνική κυβέρνηση όσο και στην Ευρώπη. Στόχος και των δύο άλλωστε δεν είναι –μην ξεχνάμε- παρά μία επιστροφή της χώρας στις «αγορές», στην παρασιτική κατάσταση των οικονομιών που σφίγγονται στη μέγγενη του χρηματοπιστωτικού συστήματος.

Το δίλημμα περί επιστροφής στις αγορές είναι ανύπαρκτο. Όπου υπήρξε χρεοκοπία, η χώρα η οποία την υπέστη βγήκε –δυστυχώς πολλές φορές για αυτήν- πολύ γρήγορα και πάλι στις αγορές. Το 2000 και το 2001 απειλούσαν την Αργεντινή ότι η χώρα θα γίνει «παρία» της παγκόσμιας αγοράς. Όταν ήρθε η κατάρρευση οι ίδιοι άνθρωποι που απειλούσαν, χτυπούσαν τις ίδιες πόρτες.

Τώρα κυβέρνηση και Τρόικα παραδέχονται και επίσημα ότι

Μνημόνιο και Μεσοπρόθεσμο αποτυγχάνουν. Νέα σενάρια μιλούν για «κούρεμα» του χρέους έως το τέλος του μήνα και άλλα για χρεοκοπία από μέρα σε μέρα. **Οι ίδιοι οι διαμορφωτές της οικονομικής πολιτικής της Ευρωζώνης μοιάζουν αβέβαιοι για τις επιπτώσεις μιας ελληνικής χρεοκοπίας, αλλά είναι βέβαιοι για τον μεγάλο τους στόχο:** με την ζήτηση να έχει καταρρεύσει, την ανεργία να καλπάζει και την αγοραστική δύναμη των μεσαίων και φτωχών στρωμάτων να έχει γίνει θρύψαλα, το μεγάλο στοίχημα είναι η μείωση του εργατικού κόστους (για όσους παρέχεται ακόμα το «δικαίωμα» στην εργασία). Η Ελλάδα είναι το πείραμα.

Μετά την άνευ προηγουμένου δαιμονοποίηση του δημοσίου τομέα, έρχεται η ώρα της επίθεσης στον ιδιωτικό. Η Τρόικα ζήτησε χθες για πρώτη φορά τόσο ξεκάθαρα κατάργηση της Συλλογικής Σύμβασης Εργασίας και στον ιδιωτικό τομέα. Μοιάζει άλλωστε παράδοξο να έχει η Γερμανία το 1/6 του εργατικού της δυναμικού με μισθούς κάτω των 400 ευρώ και να μην έχει η Ελλάδα αντίστοιχο ποσοστό κινεζοποιημένης εργασίας (στα χαρτιά τουλάχιστον, γιατί η εργασιακή πραγματικότητα είναι εδώ και χρόνια πολύ τραγικότερη των επίσημων αριθμών).

Ακόμα πιο παράδοξο, για όλο και περισσότερα Μ.Μ.Ε στο εξωτερικό μοιάζει το δίλημμα «λιτότητα ή χρεοκοπία», ένα στοίχημα που δεν κερδήθηκε ποτέ και πουθενά και ιδίως στην Αργεντινή του 2001, την οποία επικαλέστηκε πρόσφατα ο Έλληνας υπουργός Οικονομικών. Ο οποίος, αφού αναφέρθηκε στην Αργεντινή, θα όφειλε να γνωρίζει ότι η χώρα κατέρρευσε πλήρως όταν ακολουθούσε ακριβώς την ίδια πορεία με την Ελλάδα του 2011: απόλυτη σύμπλευση με τους πιστωτές της και πίστη στο παντελώς αναπόδεικτο νεοφιλελεύθερο θεώρημα «λιτότητα ή χρεοκοπία».

Ο Λάρι Έλιοτ, οικονομικός συντάκτης του Guardian χαρακτηρίζει αυτή την «**αγριότατη λιτότητα η οποία απλώς βαθαίνει την ύφεση**» ως «**κατάσταση σουρεαλιστική**»[1]. Η γερμανική Die Welt που αρκετές φορές παραληρεί εναντίον της Ελλάδας (όπως τον Νοέμβριο του 2010 όταν αποκάλεσε τους Έλληνες «εργατικά μυρμήγκια») παραδέχεται ότι «**Ζητάμε πολλά από τους Έλληνες**»,

εκφράζοντας μια όλο και πιο διαδεδομένη τις τελευταίες ημέρες άποψη, ότι η άγρια λιτότητα δεν μπορεί να συνεχιστεί καθώς δεν θα έχουν πια κανένα νόημα περαιτέρω μέτρα σε ανθρώπους που ήδη έχουν εξαντλήσει τα όριά τους.

Όσο για την Ελλάδα, τα περισσότερα Μέσα Μαζικής Ενημέρωσης, σε ένα παλιό αλλά πάντα επιτυχημένο παιχνίδι, έχουν καταφέρει να στρέψουν διάφορα στρώματα και επαγγελματικούς κλάδους της κοινωνίας τον έναν απέναντι στον άλλο. Με την κατάσταση όμως να έχει φτάσει σε οριακό σημείο και την ανοχή του κόσμου να εξαντλείται, το επόμενο «χαρτί» που παίζεται είναι αυτό της «ακυβερνησίας». Τι θα συμβεί δηλαδή, αν ένα από τα δύο κόμματα εξουσίας δεν καταφέρει να σχηματίσει αυτοδύναμη κυβέρνηση (πράγμα που αυτή τη στιγμή μοιάζει δεδομένο)...

Μαζί με το χαλί της «κυβέρνησης εθνικής ενότητας» ή/και του «μεγάλου συνασπισμού» που στρώνουν μέσω αυτού του μιντιακού φόβου, έρχονται οι ειδικές οικονομικές ζώνες σε διάφορες περιοχές της χώρας, η κατάργηση των εργασιακών δικαιωμάτων, αλλά και η σταδιακή κατάργηση των δικαιωμάτων στην υγεία και την παιδεία.

Μία σειρά μέτρων τα οποία σχεδόν χωρίς εξαίρεση ελέγχονται για την συνταγματικότητά τους, δεν μοιάζουν ικανά να «πείσουν» τις «προστάτιδες δυνάμεις» του «έθνους». Είναι όμως ικανά να γονατίσουν επιχειρήσεις, εργαζομένους και δυστυχώς –όπως αποδεικνύεται περίτρανα καθημερινά- και ψυχές.

Οι πολιτικές που εφαρμόστηκαν κατάφεραν απλώς να «τσακίσουν» οποιαδήποτε «αναπτυξιακή» προσπάθεια, και τώρα οι δαπάνες πρέπει να μειωθούν κι άλλο. Αυτό όμως θα γίνει μόνο μέσω μίας ανηλεούς οριζόντιας φορολογίας και της μείωσης μισθών, συντάξεων, επιδομάτων και όχι μέσω της μείωσης των δόσεων στους δανειστές. Το 58% των δαπανών του κράτους κατευθύνονται στους δανειστές, αλλά η πολυπόθητη επιπρόσθετη «περικοπή δαπανών» θα γίνει εις βάρος ανθρώπων και δικαιωμάτων και φυσικά όχι εναντίον των «αγορών». Τα νέα στοιχεία για τις ελληνικές δαπάνες πέρασαν στα «ψιλά» των κυρίαρχων μιντιακών

κύκλων.

Δεν έχουν περάσει πολλές ημέρες από μία άλλη είδηση-βόμβα που «έσκασε» μέσα από την Στατιστική Υπηρεσία περί «τεχνητής διόγκωσης» του ελλείμματος, προκειμένου η Ελλάδα να «χρειαστεί» την βοήθεια του Δ.Ν.Τ. Το ζήτημα γρήγορα «μαζεύτηκε» από τα περισσότερα Μ.Μ.Ε.

Η χώρα κοιμάται και ξυπνά με τον «τρόμο» πως θα «εκλάβουν οι αγορές» μηνύματα και δηλώσεις τραπεζιτών, οικονομικών παραγόντων και οίκων αξιολόγησης. Πως θα εκλάβει η Τρόικα τους νέους νόμους που εξαγγέλλονται κάθε μέρα. Σε ποιο βαθμό θα προσελκυστούν ξένοι επενδυτές για να αγοράσουν κάποιο από τα εντέχνως υποτιμημένα δημόσια «φιλέτα». Αλλά και το τι θα γράψουν κάποιοι «έγκυροι» αναλυτές μεγάλων εντύπων συγκεκριμένων συμφερόντων στις χώρες των δανειστών.

Η πλήρης σύμπλευση του ευρωπαϊκού και του ελληνικού πολιτικού συστήματος με τους παράγοντες αυτούς της «αγοράς» κάνει πολλούς να μιλήσουν για «αδυναμία» και «ανεπάρκεια» των πολιτικών. Σοβαρή αδυναμία και ανεπάρκεια όμως δείχνουν και οι πολίτες, που μοιάζουν μουδιασμένοι όσο ποτέ και είναι αυτοί –μην το ξεχνάμε επειδή δεν μας βολεύει- που ανέδειξαν αυτούς τους «ανεπαρκείς» και «αδύναμους» πολιτικούς ως υπεύθυνους για την πορεία των πραγμάτων.

[1] “Mad Hatter’s tea party that is the eurozone crisis”, Larry Eliot, The Guardian, 2 Οκτωβρίου 2011

Φωτό:wikimedia

Άρης Καπαράκης
Συνεργάτης της ΜΚΟ Σόλων
aris@solon.org.gr

4 Οκτωβρίου 2011